

Et Hjerte af

Sanne Harder

GULD

Festaval 2004

Indholdsfortegnelse

Scenariet

Side 4: Forordet

Side 5: Velkommen til scenariet

Side 6: Plottet og personerne

Side 8-9: Sådan kører du scenariet

Side 10 - 16: Scenerne

Appendiks

Side 17: Sceneintroduktioner

Side 18 - 21: Referat af gennemspilning

Rollerne

Solvejg

Sara

Andreas

Sofie

Kolofon

Tak til:

Alle mine veninder, der **ikke** spiller rollespil, som længe har haft lyst til at prøve det, men manglede et ordentligt tosescenarie at give sig i lag med.

En særlig tak til mine entusiastiske spilltestere på ConFect II, som påstod at de var vilde med scenariet – tusind tak, jeg havde brug for et boost!

Desuden til René Husted, min scenarietansvarlige, der helt fra begyndelsen har skæmsmigret mig.

Føromtalen

Det er december, og Sofie står på færgens dæk. Hun er på vej til Jylland for at fejre jul med familien. Himmel og hav er grå, solen er lav og stikkende. Snehorn prikker mod hendes kinder, og hun snuser ind gennem næsen for at den ikke skal begynde at løbe.

Over højtaleren lyder kaptajnens stemme. De er snart i havn. Lige om et øjeblik bliver hun og moren nødt til at mase sig ned i den overfyldte bus. Så tre timer mere med køresyge møgunger der hylér hele vejen. Hvem der sad på bagsædet af den Audi som morens kusine kører i. Det er ikke en hvilken som helst jul. Måske er det Bedstemor Lises sidste, for hun har fået konstateret kræft. Men det er nu ikke dét Sofie har i tankerne. For Sofie har en hemmelighed.

"Et hjerte af guld" er et klassisk intrigescenarie om de nære og genkendelige relationer i livet. Det handler om en mor og hendes datter, om parforhold der skranter, og om hvordan små og trivielle dramaer kan blive så vigtige at de fylder hele ens liv. Det handler om hvordan selv de bedste intentioner nogle gange kan ende i misforståelser. Det handler også om at være et godt menneske - både over for sin familie og sig selv.

Velkommen til scenariet

De fleste af os ved det: Familie kan være en blandet fornøjelse. Vi vælger dem jo ikke selv. Nogle gange har vi intet til fælles med dem, og nogle gange er det et spørgsmål om temperamenter, der tørner sammen, fordi vi er for ens. Andre gange bliver de bedste intentioner forplumrede, og de bånd, der binder os sammen, føles snærende. Vi ser måske hinanden af pligt, rettere end af kærlighed til hinanden.

Det er, hvad "Et Hjerte af Guld" handler om. Jeg skal ikke kunne sige, om det er en historie om løsrivelse, eller om undertrykte følelser og usagte sandheder. Det kommer an på spillerne. Det vigtigste er, at spillerne forstår og genkender, at scenariet handler om fire mennesker, der lever deres liv efter bedste overbevisning, men finder ud af, at det desværre er på bekostning af deres familie. De tekniske ting: "Et Hjerte af Guld" er et systemløst intrigescenarie, der baserer sig på spillernes interaktion. Dette indebærer, at hvis spillerne er passive, bliver der intet scenarie. Ligeledes afhænger scenariets længde af spillernes aktivitet. Hvis de griber bolden, varer scenariet 4 – 5 timer, afhængig af, hvor intenst du kører det.

Hvad angår målgruppen, så burde du allerede have opdaget, at "Et Hjerte af Guld" er et tøsescenarie. Jeg håber dog, at der også er mænd, der synes de kan få noget ud af scenariet. Til gengæld anbefaler jeg, at du kun kører scenariet, hvis du kan finde spillere med en kønsfordeling, der passer til rollerne. "Et Hjerte af Guld" handler om følelser, og hvis man ikke kan nikke genkendende til dem, tror jeg man får meget mindre udbytte – og kvinderollernes tematik er *meget* feminin: veninder – mor-datterforhold – kønsrolle og karriere.

Plottet og personerne

Plottets ydre ramme er, at de fire karakterer er inviteret til jul hos kusinerne Solveg og Saras Bedstemor Lise, som bor langt ude på landet. Den gamle dame har kun dem, og hun er syg af kræft. Hun er overbevist om, at dette er hendes sidste jul. Derfor vil hun forfærdelig gerne have, at alt går godt. Solveg har store ambitioner på vegne af sin datter, Sofie. Sofie vil gerne bryde fri af sin mors kontrol, og derfor har hun indledt en affære med en voksen mand. Men manden er Andreas, Saras mand. Hans og Saras ægteskab synger på sidste vers, for selvom de

egentlig elsker hinanden, er deres liv så forskellige, at det er svært at få det til at fungere.

Inden scenariet går i gang, har Andreas begået en dumhed, der ansporer konflikterne: Han har foræret et smykke – et guldhjerte som egentlig tilhørte Sara - til Sofie. Eftersom Sara aldrig går med guldhjertet, antog Andreas, at hun havde glemt det. Men det har hun ikke – for det var det første smykke, han gav hende dengang de var teenagere, som symbol på deres forelskelse.

Rollerne:

Solveg

42-årige Solveg er den altopofrende alenemor, hvis kæreste forlod hende, da hun blev gravid. Hun har ofret sit liv på moderskabets hellige alter, og beskriver sig selv som ”professionel mor”. Hendes datters veninder er misundelige, fordi hun altid er forstående og large, uden at lide af ansvarsfralæggelse. Problemet er bare, at hun alt for længe har levet gennem sin datter. Pigen er nu 16 år og har fået nok.

Sara

Sara på 40 år er forretningskvinden, der har realiseret alle sine drømme. Problemet er bare, at i processen er hun vokset fra sin mand. Mens hun er en kvinde i fuldt flor, er hendes mand ved at forsvinde for hende. Det samme er respekten imellem dem.

Andreas

Andreas på 42 er gift med Sara. Han er kreativ og intelligent, men han har aldrig været særlig målrettet, og i lyset af hvad hans kone har nået i løbet af deres ægteskab, ligner han lidt en fiasko. Han har et overmåde kedeligt liv – på sit arbejde, med sine venskaber og i sit ægteskab. Men for et halvt års tid siden skete der noget, der vendte op og ned på alt: Han mødte Sofie, Solvegs 16-årige datter – og blev forført af hende!

Sofie

Sofie er Solvegs datter på seksten. Hun er på sin vis overforkælet – men på den anden side er hun vant til konstant at være under lup og skulle leve op til sin mors drømme. For et halvt års tid siden forførte hun Andreas som led i et indtil videre hemmeligt forældreopgør.

Kærligheden mellem de fire personer komplicerer historien yderligere. For sandheden er, at Sofie og Solveg holder af hinanden. Og Sara elsker Andreas – men Andreas er ikke sikker på, om han elsker Sara mere. Til gengæld ved han, at han elsker Sofie, men det er jo temmelig kompliceret, eftersom han er 42, og hun er 16.

Solveg og Sara

Det er Solvegs 40 års fødselsdag, og telefonen ringer.

"Hej! Det er Sara!"

"Gud, hej, Sara!" Solveg trækker en stol ind under sig. "Hvor er det dejligt at blive husket!"

Sara ler beklemmt i den anden ende af linjen. "Nej men, selvfølgelig! Du er jo min eneste kusine!"

"Jaaa, det er jeg da", siger Solveg og smiler ned i telefonen.

"Nå, men skal du så ud og fejre?" siger Sara efter en kort pause.

"Årh, det... jeg foretrækker en stille aften. Jeg er jo ikke sådan en selskabsløve som dig!"

"Nåh, men... nej..."

Der er stille, mens de to kusiner tænker. Sara har ondt af Solveg. Ingen fest på sin fyrreårs fødselsdag. Hun er sikkert alene. Hvorfor ringer hun dog ikke til nogen?

"Nå", siger Solveg. "Men hvordan går det så med jobbet?"

Sara fortæller om sig selv. Hun kan fylde meget tavshed med historien om turen til Kina, hvor de får produceret deres designs billigt. Men kinesisk mentalitet, altså.

Solveg lytter, Saras liv er så fascinerende.

Sara synes efterhånden at samtalen har varet så længe som høfligheden byder det. "Men jeg har simpelthen så travlt. Jeg må hellere se at løbe."

"Ja, tak fordi du ringede! Du må endelig hilse Andreas."

"Tak. Det skal jeg nok! Hej-hej".

Sara lægger røret på, og husker først da, at hun skulle have bedt Solveg om at hilse datteren.

Sådan læser du scenariet

Spillestil

Først et par ord om spillestil: Der findes flere forskellige traditioner for spillestil i rollespil. De to vigtigste er den teatraliske og den naturalistiske. Teatraliske spillere bruger påtagede stemmer, og karrikeret mimik. Naturalistiske spillere bruger til gengæld minimalistisk mimik (ikke nødvendigvis mindre mimik, bare mere subtil). Det er den stil, jeg har skrevet dette scenarie i. Det er meningen, at følelserne skal virke genkendelige, naturalistiske og nære.

Jeg plejer selv at indlede spillet med at tale med spillerne om, hvilken stil jeg vil bede dem om at spille i. Du kan evt. også slå stemningen an ved at læse foromtalen højt.

Spillelederens tre roller

I ”Et hjerte af Guld” har spillelederen tre roller. For det første er det dig, der beskriver verden omkring spillerne. For det andet spiller du scenariets eneste biperson, Bedstemor Lise. Endelig er du scenariets instruktør – eller djævelens advokat, om man vil. Det er din opgave at hælde benzin på bålet og hviske kommentarer som fx: ”hvad mener hun mon med det?” eller ”du er ved at tabe status – gør noget!”

For at hjælpe dig med at sætte scenerne igang, har jeg skrevet en lille introduktion til hver af dem, som du enten kan læse op, eller bruge til inspiration. Jeg synes det er vigtigt, at du ikke lægger dig fast på scenariets forløb, allerede inden I er gået igang. Lad være med at afskrive muligheden for improvisation, og drop bare mine oplæg, hvis spillerne tager scenariet i en anden retning.

Inden hver scene kunne jeg godt tænke mig, at du sørger for at placere spillerne fysisk i rummet. Fortæl fx at ”her er den dør du kommer ind af, her står en sofa, her er juletræet, og her er køkkenvinduet”. ”Et Hjerte af Guld” er et scenarie der vinder meget ved at spillerne agerer fysisk – for på den måde bliver det lettere for spillerne at opleve rollernes følelser. Så mange

sanser som muligt bør inddrages. Derfor skal spillerne også kunne forholde sig til rummet omkring dem.

Bipersonen Bedstemor Lise kunne jeg sagtens have ofret en masse plads på. Hun har sikkert en interessant psykologisk profil, og hendes døds-kamp er en fortælling i sig selv. Men dette er ikke hendes historie. Faktisk er hun en spilfunktion – et redskab, der giver spillelederen mulighed for at sætte spillerne under pres. Bedstemor Lise er grunden til, at spillerne overhovedet holder hinandens selskab ud – fordi det ville være uanstændigt ikke at honorere et døende, ældre familiemedlems sidste ønske. Hvis en af karaktererne begynder at blive for spydig eller aggressiv, så lad Bedstemor træde ind og pålægge vedkommende at redde julen. På den anden side skal du være bevidst om, at historien ikke tilhører Lise. Hun må ikke stjæle billedet fra de andre roller. Sørg for at gøre det klart, at hun har det dårligt, og at denne sidste jul betyder meget for hende. Etablé også spillernes dårlige samvittighed. De ved jo godt, at hun er ensom, og at de besøger hende alt for sjældent. Så snart du har gjort det, så læg Bedste i seng. Spillerne kan altid henvende sig, hvis de har brug for at tale med hende, og hun kan altid vågne for en kort stund, hvis du har brug for et redskab til at lægge en dæmper på gemytterne.

Instruktørrollen er den, som jeg kan give dig færrest råd til. Det handler i høj grad om, at du holder fingeren på pulsen og prøver at fornemme hvor spillerne er. Du skal være opmærksom på, at der er forbløffende meget tavshed i ”Et Hjerte af Guld”. Det er meningen! Du skal ikke lade dig skræmme af, at spillerne nogle gange bare sidder og ser pinlige ud. Disse pinlige tavsheder er meget sigende for spilpersonernes forhold til hinanden. Scenariet handler netop om det kejtede ved at skulle forholde sig til nogle mennesker, man ikke har andet tilfælles med end familieband.

Instruktion

For at kunne instruere spillerne, er det vigtigt, at du har et overblik over rollernes motivation og deres indbyrdes forhold.

Solveg: Umiddelbart er Solvegs projekt at vinde datteren Sofies fortrolighed tilbage. Hun ser op til Sara, men fornemmer hun at Sara er fjendtlig over for Sofie, vil hun kæmpe for sin unge som en hunulv. Sofie er hendes ét og alt.

Andreas har hun ikke rigtig noget forhold til, andet end at han er Saras mand.

Solvegs rolle har nogle meget iøjenfaldende udviklingsmuligheder. Hvis spilleren føler, at det passer ind, kan Solveg gøre op med sine mindreværdskomplekser over for Sara – eller hun kan indse, at hun må holde op med at leve gennem sin datter.

Sara: Meget af Saras tid i scenariet går ud på at opklare, om hendes mand har været hende utro med kusinens datter. Men det, Sara i virkeligheden er ved at arbejde sig frem til, er den samtale med Andreas, som hun længe har taget sig sammen til. På den ene side vil hun gerne vide, hvad der foregår, så hun kan blive afklaret om sit forhold til ham – på den anden side er hun bange for at finde ud af, hvad han virkelig føler. Hun er ikke parat til at miste ham, men forholdet fungerer ikke, for de er ikke længere en del af hinandens liv.

Sofie: Sofies projekt er at rive sig fri fra sin dominerende mor. Affæren med Andreas er hendes oprør. Hendes følelser for ham stikker ikke dybere end som så. Hun kæmper for, at de andre skal se hende som voksen og selvstændig. Umiddelbart ser Sofie op til Sara, fordi hun i løbet af sin opvækst har set hende gennem sin mors øjne. Rollebeskrivelsen lægger dog op til, at hun begynder at se Sara som sin konkurrent. Hun kan sagtens finde på at spille Andreas ud imod Sara for at påvirke magtforholdet mellem hende og Sara – specielt hvis Sara vælger at tale ned til hende og behandle hende som et barn.

Andreas: Andreas vil forsøge at slippe igennem julen uden konfrontationer. Han lader sig skubbe rundt af de kvinder, der omgiver ham. Førhen har han defineret sig selv gennem Sara. Nu hvor Sara er en moden, selvstændig kvinde, er hun ikke afhængig af ham, og det får ham til at føle sig ubrugelig. Sofie er til gengæld lille, sårbar og afhængig. Hun er trådt i Saras sted. Men det er en uholdbar situation. Andreas har brug for at ”finde sig selv”. Den erkendelse er rollens vækstpunkt.

Lad være med at trække spillerne meget til side, når du instruerer dem. Det er vigtigt, at instruktionerne ikke virker forstyrrende, og at de ikke sætter spillet i stå.

uurtigfærgeren Mads Møls tager
65 minutter om at krydse bæltet
fra Odden til Århus. Det er den

24. december, og båden er fuldstændig sort af hylende
småunger og mennesker der kæmper om siddepladser.

På fjernsynsskærmene bliver der vist Disney-show. En
ryger sætter sig demonstrativt i den forkerte stolerekke,

og forårsager et voldsomt skænderi med en stresset

københavnernor, der forsøger at skærme sine tre snotunger
mod rogen fra hans cerutter.

Sara og Andreas sejler på Business Blue Class, hvilket
sikrer dem en kop kaffe i restaurantens dyre, og børnefri,
afdeling. Nede på bildækket holder deres Audi.

Om bord på færgen

Vi befinder os på hurtigfærgen mellem Odden og Århus. Karaktererne er på vej op til Bedstemor Lise, som de skal fejre jul hos.

Solveg og Sofie er med bussen. Lige nu er Solveg fanget i køen ved kiosken, hvor hun prøver at købe en fransk hotdog og et Sirene-magasin til Sofie. Sara får øje på hende, mens Solveg kæmper som en grib for den sidste pølse.

Hvad skal denne scene indeholde?

- Forholdet mellem Solveg og Sara skal etableres. Det skal fremgå, at Sara har klaret sig godt, og at Solveg ser op til hende. Måske er der et diskret spil mellem Andreas og Sofie. De vidste, at den anden nok ville være der, men de er ikke vant til situationen.

Skelund kan lige akkurat gå for at være en by, når man kører gennem dens midte. Lige så snart man drejer ned ad Teglbakkevej, forsvinder illusionen helt. Der er marker på begge sider af vejen, og for enden ligger en stor bondegård.

Bedstemor Lise bor ved siden af gården i et lille, rødt parcelhus med hvidsprossede vinduer og en velplejet forhave, der ligger nøgen og gold hen i december måned. Et piletræ fryser i kulden med tynde, nøgne grene, som slæber opgivende hen ad jorden, og en bleg rede af visne solsikker trykker sig mod murværket. På det lille grantræ foran køkkenvinduet glimter elektriske julelys gult i eftermiddagens mulm. Hoveddøren er malet grøn, og har fået en gang træbeskyttelse i efteråret. Den glider op, og Bedste står i karmen, indrammet af det varme lys, der strømmer fra den lille entré. Ved første blik ligner hun sig selv – hun er lillebitte, og med permanente krøller, der glitrer gennemsigtigt som fehar. Forstørrede, himmelgrå øjne indrammes af et brunt brillestel. Hun rækker armene frem: Velkommen, børn! Ved nærmere eftersyn er det dog kun skæret fra ovnen med julebag, der får kenderne til at stråle rødt. Smilet er blegt, og blikket udflydende. I år bliver julen ikke helt den samme.

• Scenerne •

Bedstemor Lise bor i et lille parcelhus i byen Skelund, der ligger i Vendsyssel. Måske har Sara og Andreas tilbudt Solveg og Sofie at køre med dem. Hvis ikke ankommer Sara og Andreas nogle timer før de to andre og går i gang med at hjælpe Bedstemor Lise med at bage. Spring i handlingen til Solveg og Sofie ankommer.

Da Sofie tager sit halstørklæde af, ser Sara guldhjertet, som Sofie bærer i en kæde om halsen. Hun genkender det straks og er nok forvirret over, hvad det betyder. Hvis det virkelig er hendes halssmykke, er der et "S" graveret på bagsiden. Det eneste der, så vidt Saraved, forbinder Andreas og Sofie, er, at Andreas havde Sofie i praktik på arkitektstuen for et halvt år siden.

Bedstemor Lise virker gammel, og sygdommen tærer tydeligvis på hende. Hun har brug for hygge og julefred omkring sig. For hendes skyld bliver karaktererne nødt til at holde nogenlunde gode miner til slet spil.

Hvad skal denne scene indeholde?

- Sara begynder at fornemme, at der er noget galt.
- Andreas og Sofie må tage stilling til Saras begyndende mistro: Vil de lægge kortene på bordet, eller vil de forsøge at dække over deres forhold?

Julemiddagen

Hvordan resten af dagen forløber, kommer an på, hvilke diskussioner der kom i spil tidligere. Der er dog nogle faste traditioner, der hører med til at holde jul hos bedstemor:

- Der skal laves mad – juleand, steg (fordi Sara altid har insistet på begge dele), brunede kartofler, brun sovs og rødkål. Bedstemor har lavet rødkål og pillet kartofler i forvejen, men da hun skal sætte stegen over, får hun det pludselig dårligt. Sara bliver nødt til at hente hendes piller og lægge hende i seng. Hun græder og siger, at hendes største ønske er, at denne sidste jul skal blive en succes. Hun får Sara til at love, at hun vil påtage sig ansvaret.

- Andreas skal ud og hente et juletræ på en nærliggende plantage. Der er mulighed for, at nogen kan tage med ham. Måske kan han få sig en privat snak med Sofie.
- Ifølge traditionen skal de tre "piger" pynte juletræ sammen. Men gør de mon det i år?
- Middagen kan blive lidt af en prøvelse. Bedste sidder og hænger, og er meget ked af det. Børnebørnene og oldebarnet er vant til, at hun er den med overskuddet, men kræften æder hende op, og hun er bange. Måske har karaktererne indestængte følelser for hinanden, som de også kæmper med. Under middagen får Bedstemor Lise det så dårligt, at hun må gå i seng.
- Gaverne fordeles normalt efter maden. For at gøre Sofie glad, har Solveg købt en masse ting, som hun ikke har råd til. Sara har købt en ret sexet kjole til Sofie, som hun måske ikke længere har lyst til at give hende. Andreas har købt filmen "Jeg er Dina" på DVD til sin kone, og da han ikke kender Solveg særlig godt, har han købt det samme til hende. Til Sofie har han købt en åndssvag plysbamse, som han måske også fortryder. Sofie har købt nogle meget dyre og voksne gaver til Sara og Andreas og har lavet en tegning til sin mor.

1. juledag

En valgfri scene, som kan bruges, hvis gårdsdagen ikke blev afsluttet ordentligt.

Klokken tolv er der julefrokost. Bedstemor Lise har det bedre i dag og snakker og griner. Hvis karaktererne har lagt låg på deres konflikter over for hende, virker hun glad. Hvis ikke tager hun en snak med dem, og formaner dem om at finde ud af, hvad det virkelig er, de ønsker for sig selv og for hinanden. Stemmer deres handlinger overens med deres intentioner? I virkeligheden ønsker de jo det bedste for hinanden, og det er dét, Bedstemor Lise ønsker, at de skal indse. Efter frokosten er det tid til at tage hjem. Saras og Sofies bus går fra Hadsund kl. 16.00.

• Scenerne •

Tænk på denne scene som en udmatning – eller eventuelt forløsning – for den forrige aftenes forkrampethed. Hvis spillerne har taget en konfrontation i sidste scene, mener jeg ikke, at denne scene er nødvendig.

Det er marts måned, og solen lyser bag et dække af skyer. Den hvidkalkede kirke ligger midt i en labyrint af grusbelagte gange og små, firkantede gravsteder. Sneflager lader sig spidde på tjørnens pigge, og frosten knaser under skoene, da kirkegængerne ankommer. Det lader til, at vinteren trækker ud i år.

Klokkerne ringer til samling. Skelunds borgere samler sig andægtigt for at sige farvel til Bedstemor Lise. De er kristne vendelboere og tropper trofast op hver søndag, hvad enten der er begravelse eller bryllup.

Familien sidder forrest i kirken, som sorte fugle på rad og række. Der er hvide liljer fra dem på kistens lag. Præsten i den grønne messehagel træder op på prædikestolen, og taler længe om Guds nåde. Han kendte ikke Lise Pedersen særlig godt, så prædikenen bliver en kende upersonlig. Imens vandrer tankerne.

Bedstemor Lises begravelse

Der er gået næsten tre måneder. Der ligger sne udenfor, men der er også et par vintergækker, der titter frem – Bedstes yndlingsblomst.

Scenen begynder med, at karaktererne sidder i kirken. Præsten er ved at holde sin prædiken. Kisten, som Bedstemor Lise ligger i, er lukket. På låget ligger en stor buket hvide liljer.

Gør scenen til en fortællesekvens, hvor spillerne én efter én beretter, hvordan det er gået deres karakter siden jul. De bør ikke holde noget tilbage – fortæl dem eventuelt, at de kan betragte det som spilpersonernes tanker.

Husk, at her tæller improvisationens regler, eller udtrykt med andre ord: Det er aldrig tilladt at sige ”nej” til en medspillers udsagn. Sig i stedet ”ja, men...” og modificér udsagnet.

For at få spillerne i gang, kan du stille dem følgende spørgsmål:

- Er Andreas overhovedet med til begravelsen?
- Bor Sofie stadig hjemme hos Solveg?
- Er Andreas og Sara stadig sammen?
- Ses Andreas og Sofie stadig? Og er de elskende?

Kisten bliver båret over til kirkegården. Karaktererne står rundt om den, mens den bliver sænket i jorden. Og livet går videre.

Introduktioner til scener

Ombord på færgen

Hurtigfærgen Mads Mols tager 65 minutter om at krydse bæltet fra Odden til Århus. Det er den 24. december, og båden er fuldstændig sort af hylende småunger og mennesker der kæmper om siddepladser. På fjernsynsskærmene bliver der vist Disney-show. En ryger sætter sig demonstrativt i den forkerte stolerække, og forårsager et voldsomt skænderi med en stresset københavnermor, der forsøger at skjærme sine tre snotunger mod røgen fra hans cerutter.

Sara og Andreas sejler på Business Blue Class, hvilket sikrer dem en kop kaffe i restaurantens dyre, og børnefri, afdeling. Nede på bildækket holder deres Audi A6.

Solveg og Sofie er med bussen. Lige nu er Solveg fanget i køen ved kiosken, hvor hun prøver at købe en fransk hotdog og et Sirene-magasin til Sofie. Sara får øje på hende, mens Solveg kæmper som en grib for den sidste pølse.

Bedstemor Lises hus

Skelund kan lige akkurat gå for at være en by, når man kører gennem dens midte. Lige så snart man drejer ned ad Teglbakkevej, forsvinder illusionen helt. Der er marker på begge sider af vejen, og for enden ligger en stor bondegård.

Bedstemor Lise bor ved siden af gården i et lille, rødt parcelhus med hvidsprossede vinduer og en velplejet forhøvet, der ligger nøgen og gold hen i december måned. Et piletræ fryser i kulden med tynde, nøgne grene, som slæber opgivende hen ad jorden, og en bleg rede af visne solsikker trykker sig mod murværket. På det lille grantræ foran køkkenvinduet glimter elektriske julelys gult i eftermiddagens mulm.

Hoveddøren er malet grøn, og har fået en gang træbeskyttelse i efteråret. Den glider op, og Bedstemor står i karmen, indrammet af det varme lys, der strømmer fra den lille entré. Ved første blik ligner hun sig selv – hun er lillebitte, og med permanentede krøller, der glitrer gennemsigtigt som fehar. Forstørrede, himmelgrå øjne indrammes af et brunt brillestel. Hun rækker armene frem: Velkommen, børn!

Ved nærmere eftersyn er det dog kun skæret fra ovnen med julebag, der får børnene til at stråle rødt. Smilet er blegt, og blikket udflydende. I år bliver julen ikke helt den samme.

Begravelsen

Næsten tre måneder er gået, og det er sidst i marts. Den hvidkalkede kirke ligger midt i en labyrint af grusbelagte gange og små, firkantede gravsteder. Sneflager lader sig spidde på tjørnens pigge, og frosten knaser under skoene, da kirkegængerne ankommer. Det lader til, at vinteren trækker ud i år. Klokkerne ringer til samling. Skelunds borgere samler sig andægtigt for at sige farvel til Bedstemor Lise. De er kristne vendelboere og tropper trofast op hver søndag, hvad enten der er begravelse eller bryllup.

Familien sidder forrest i kirken, som sorte fugle på rad og række. Der er hvide liljer fra dem på kistens låg. Præsten i den grønne messehagel træder op på prædikestolen, og taler længe om Guds nåde. Han kendte ikke Lise Pedersen særlig godt, så prædikenen bliver en kende upersonlig.

Imens vandrer tankerne.

Referat af gennemspilning

Dette er referatet af betatesten. Mange tak til spiltesterne, hvis input var en stor hjælp: **Rikke Dollerup, Klaus Meier Olsen, Mie Brunberg, Embla Søndergaard.**

Først læste jeg introduktionen til første scene op. Jeg placerede spillerne i klasseværelset, og navngav de forskellige steder: Her var køen til kiosken, her var restauranten, og her var dækket.

Solveg er i færd med at skændes med en anden i køen om den sidste hotdog, da Sara får øje på hende. Hun reagerer ved at sige noget i retning af: ”Åh, det er hende. Nå, men vi må vel hellere være høflige”. Solveg får et afmålt knus, og fører de andre over til sin datter, Sofie, som står og venter ude på dækket. Der bliver udvekslet høflighedsfraser. Andreas er temmelig stille, og lusker hurtigt af med den undskyldning, at han lige må have en kop kaffe. Solveg foreslår, at når nu Sara og Andreas er i bil, kan de vel godt tage Sofie med. Sara er tydeligt irriteret, men Andreas mener nu godt hun kan være der mellem pakkerne, så hun må give sig.

”Så er vi snart i havn”, lyder det over højttaleren fra skibets kaptajn. Folk begynder at møve sig vej ned i deres respektive biler og busser. Solveg siger farvel, og stiger på rutebussen.

Jeg sørger som spilleleder for at stille fire stole op, der repræsenterer bilen.

I bilen er Sara irriteret, og taler ned til Sofie, der ellers idoliserer hende, og beundrer hendes sidste nye billedserie. Andreas spilder kaffe ud over sine nye bukser fra Armani, som Sara lige har købt til ham, og de må standse ved en tankstation for at tørre bilens lædersæder af. De er sent på den, og Sara klager.

I mellemtiden når Solveg faktisk først frem til Bedstemor Lise. Hun bliver som sædvanlig taget imod med åbne arme, men det er tydeligt, at den gamle dame ikke er helt sig selv.

Mens de står og skærer brunkager, ruller Audien op gennem indkørslen.

Bedstemor Lise er tydeligvis specielt glad for at se Sara, som hun spørger til, mens hun tager imod de nyankomnes frakker. Da Sofie tager sit halstørklæde af, kommer guldhjertet hun har fået af Andreas til syne.

Her bryder jeg momentært ud af min bipersonsrolle som Bedstemor Lise, og gør alle opmærksomme på guldhjertet. Den eneste, som ikke bør få noget ud af oplysningen, er Solveg. Spilleren kan nok ikke undgå at skrive sig det bag øret, da guldhjertet jo indgår i scenariets titel.

Der opstår en lille pinlig tavshed. Bedste tager sig til maven, og skærer ansigt. ”Undskyld, børn”, siger hun. ”Jeg har det ikke så godt”.

Bedstemor Lise beder Sara om at følge hende i seng og hente den smertestillende medicin. Hun er tydeligvis ulykkelig og begynder at græde. Hun beder Sara om en tjeneste: Siden dette nok bliver hendes sidste jul, vil Sara så ikke nok sørge for, at den bliver helt perfekt? Hun lader ikke Sara gå, før hun har lovet dette højt og helligt.

Sara går beslutsomt tilbage til de andre. ”OK, nu skal I høre”, briefer hun. ”Bedstemor har det ikke godt. Hun har bedt mig om at sørge for, at denne her jul bliver hyggelig. Så nu hygger vi alt, hvad vi har lært!”

Andreas ser snart sit snit til at undslippe, for juletræet skal jo fældes, og det er traditionelt hans job.

Sofie siger straks, at hun godt kan bruge lidt frisk luft, så hun vil da gerne tage med.

Solveg og Sara bliver hjemme og tager sig af stegene, mens de smalltalker om ditten og datten.

Imens lader Andreas sig forføre ude i skoven.

Sara bliver mere og mere utålmodig. Der er gået flere timer, og så lang tid plejer det ikke at tage med det juletræ. Hun ringer til Andreas på hans mobiltelefon og skælder ud. Han forsvarer sig med, at de lige er på vej hjem.

Da de dukker op med træet, vil Sara gerne udbede sig en forklaring. Sofie træder hurtigt til: ”Jamen, det skulle jo bare være det fineste, bedste træ i hele skoven, så vi måtte lede længe”. Faktisk var de helt ovre ved den lille sø, hvor kusinerne plejede at skøjte, da de var små, lyver Sofie.

Gnavent pynter de tre kvinder juletræet sammen. Sofie beundrer noget af den pynt, Sara har lavet. Sara tager kun modvilligt imod complimentet. Hun er stadig foruroliget over smykket. Hun er dog ikke helt sikker på, at det virkelig er hendes.

Så er der julemiddag. Bedstemor bliver hentet ud fra sovekammeret, hvor hun har fået sig en god skraber. Hun sludrer hyggeligt med de andre, og vil høre alt om, hvordan det går. Har Solveg ikke snart fundet sig en ny mand? Og hvad med Sofie, skal hun snart til at have en kæreste – eller er der allerede en ung mand i hendes liv? Har Sara hørt noget til Dorte (Saras mor) for nylig?

I et stykke tid virker middagen måske ikke helt uudholdelig. Men pludselig bliver Bedste ked af det. Hun bryder sammen og fortæller om, hvor bange hun er for at skulle dø. Til sidst går hun ind i soveværelset for at lægge sig.

I stuen udspiller sig nu en meget ubehagelig samtale af en vis varighed. Sofie foreslår, at Sara godt kunne tage fri fra sit job og passe Bedste i hendes sidste par måneder. Sara mener, at det absolut ikke kan komme på tale – for det første har hun for travlt, og for det andet er hun slet ikke bevendt med den slags. Hvis der er nogen, der skal tage sig af Bedste, må det være Solveg. ”Men mor skal jo passe mig”, siger Sofie. Solveg er enig, men forsøger samtidig at mægle mellem de to andre. ”Det er jo slet ikke sikkert, at Bedste vil have hjælp”, siger hun. Andreas kommer med et forkølet forslag om, at Sara og han da kan betale nogen for at komme og tage sig af Bedste. Men det mener Sofie ikke er en god idé – man kan da ikke sådan sende en fremmed ind i Bedstes hjem.

Der er krig mellem de to kvinder, og Sofie ender med at gå. Først sætter hun sig op på sit og Solvegs værelse. Så sniger hun sig ned for at tale med Bedste selv om sagen.

Bedste er groggy af morfinen og bliver ved med at forveksle Sofie med Sara. Hun vil dog gøre næsten alt for at gøre børnene glade, så Sofie får hende til at sige, at hun gerne vil have en hjemmehjælp, og det må gerne være en fremmed, som Andreas og Sara betaler for.

Sofie meddeler triumferende dette til de andre i spisestuen.

Riz à la manden bliver serveret. Sara er stadig sur og nægter i øvrigt at spise noget. ”En rigtig model spiser slet ikke riz à la mande”, betroede hun Sofie da de sad i bilen, så nu må hun leve op til sine egne ord. Talen falder på Sofies modeljob. Solveg er ikke tryk ved de strenge diæter, som Sara har fortalt hører med til at være model. Sara siger irriteret, at Sofie vel nok er gammel nok til at bestemme over sin egen krop. Det er Sofie enig i, og hun bliver hurtigt irriteret på Solveg over, at hun blander sig.

Andreas får mandelen, men smugler den over til Sofie, der bliver irriteret over at blive behandlet som et barn. Selv af Andreas! Hun surmuler (hvilket selvfølgelig kun får hende til at fremstå endnu mere barnlig).

Efter maden spørger Sara, om ikke Sofie har lyst til at gå med udenfor og trække lidt luft. Så kan de måske også snakke lidt om hendes karriere. Sofie siger begejstret ja.

Saras rigtige formål med den lille gåtur er dog, at hun vil have et bedre kig på Sofies smykke. Hun spørger afslappet, om hun ikke lige må se det, og Sofie rækker hende det. Ved nærmere syn kan Sara se, at det uden tvivl er hendes guldhjerte. Hun holder masken og slendrer videre, mens hun beder Sofie om at overveje grundigt, om hun virkelig vil være model.

Da de når tilbage til huset, er det tid til at danse om juletræet. Sara siger, at hun har forstuvet en

ankel, og ikke kan være med. Andreas synes det er noget mærkeligt noget, men gider ikke skændes med hende. De andre synger "Barn Jesus i en Krybbe lå" – det vil sige, det gør i hvert fald Sofie, som har en smuk, ren sangstemme, mens de andre to brummer med på bedste beskub, uden at kende teksten.

Bagefter er der uddeling af gaver. Andreas har købt en ekstra gave til Sofie – en parfume, der har kostet lige omkring tusind kroner.

Da Sofie modtager den sexede negligé, bliver Solveg igen bekymret for sin datter. Der er jo heller ingen grund til, at hun bliver voksen hurtigere end nødvendigt, mener hun. Sara siger irriteret, om ikke snart det er på tide, at Solveg ser i øjnene, at hendes datter ikke er et barn længere.

Efter gaverne opstår der en pinlig tavshed. Der er ikke mere jul på programmet. Sofie spørger Andreas, om ikke de skal gå en lille tur. Solveg synes det er en god idé med lidt frisk luft, hun vil da gerne med. Saras fod har det åbenbart bedre, for hun følger efter dem. Sofie og Andreas forsvinder ind mellem træerne. Solveg finder dem efter et stykke tid, men aner ikke uråd. Hun spørger til gengæld Andreas, om der er noget galt med Sara. Hun virker mildest talt lidt stresset. "Jeg må jo hellere snakke med hende, så", siger han med et suk.

Sara og Andreas mødes i stuen. Sofie har søgt tilflugt på sit værelse, og Solveg står i køkkenet, hvor hun sørger for at få vasket det sidste op.

"Hvad fanden har du egentlig gang i, din idiot?" begynder Sara samtalen. Andreas forsøger at spille uforstående, men Saras stemme rejser sig hurtigt til et meget højt leje. "Sig mig, hvad regner du mig for? Tror du ikke jeg ved det? En sekstenårig, Andreas!"

Køkkenet ligger lige op til spisestuen, og selvom døren er lukket, kan Solveg ikke undgå at høre skænderiet. Først ryster hun på hovedet – det er da også noget værre noget! Tænk at Andreas har været Sara utro med en sekstenårig. Men da Sara udbryder: "Og så er hun oven i købet familie!", går der et lys op for hende. Forskrækket slår hun en hånd for munden. Så marcherer hun ind i stuen. "Hvad foregår der?" kræver hun at vide. "Sig mig engang – Andreas – *har du voldtaget min datter?*"

Sofie har i mellemtiden lagt mærke til, at der bliver råbt nede i stuen. Hun kommer farende ned, og ser sin hulkende mor i færd med at slå på Andreas med knyttede næver. Hun bryder ind og prøver at forklare Solveg, at hun ikke er blevet voldtaget – at hun faktisk selv ville. Solveg prøver desperat at få hende ud af stuen, og de to kvinder brydes, indtil Sofie giver sin mor en på siden af hovedet. Så falder hun om i en hulkende bunke.

"Nej, Solveg", siger Andreas. "Jeg har ikke misbrugt din datter. Jeg elsker hende!"

Men Solveg nægter at tro ham. Hun vil have sin datter væk fra huset, og det kan kun gå for langsomt. Hun ringer til det lokale taxafirma, men alle linier er optaget, og hun bliver sat i kø.

Sara er stadig rasende på Andreas, men samtidig er der også åbnet op for en samtale, for første gang i lang tid. Hun vil vide, hvorfor han har været hende utro. Han svarer: "Fordi Sofie er som dig, inden du døde!"

Sara bliver chokeret, og vil vide, hvad han mener. Det viser sig, at han taler om hendes drøm – hendes karriere. Han mener ikke, de kan have et forhold, så længe karrieren kommer før ham. Men Sara er ikke enig. Hvordan kan det blive hendes skyld, at han ingen ambitioner har? Hvis han nu bare havde haft den mindste smule rygrad, i stedet for altid at lade hende om at stå for alle beslutningerne, så havde sagerne måske set anderledes ud..

Sofie får vredet sig ud af Solvegs greb og løber ind i stuen. Solveg løber efter og prøver at overbevise sin datter om, at hun ikke skal have mere med Andreas at gøre. Men Sofie er fast besluttet på at

bevise for sin mor, at hun er et voksent menneske, der har sin egen vilje. Hun lægger armene om Andreas' hals, og tungekysser ham voldsomt.

Sara tager sin vielsesring af, og slynger den i hovedet på Sofie. ”Nu kan du have ham, indtil du også bliver for gammel. Han vil kun have dig, mens du er ung og svag”.

”Kom”, siger Sara til Solveg. ”Nu henter vi Bedste, og så tager vi af sted”. Hun, Solveg og Bedste kører af sted i Audien, og efterlader Andreas og Sofie alene i huset.

Her klippede jeg scenen. Jeg bad alle spillerne om at sætte sig ned omkring bordet, og inden de fik mulighed for at gå off play, læste jeg introduktionen til sidste scene op, hvor karaktererne befinder sig i kirken.

Sidste scene er forskellig fra de andre scener, idet det er en fortællesekvens. Jeg spurgte spillerne, hvad der var sket med karaktererne siden jul.

Da Sara kom hjem, smed hun alle Andreas' ting ud af vinduet. Hans litografisamling, hans bøger, hans tøj og hans tegninger. Hun omdekorerede lejligheden, så man ikke kan se, Andreas nogensinde har boet der.

Hun og Solveg er tættere knyttet til hinanden, end de har været i mange år. Sara sørgede for, at hendes kiksede kusine fik en makeover, og hun opfordrede Solveg til at tage en ny uddannelse. Når Sara er sammen med Solveg, er hun stadig den tjekkede sild fra før. Men inden i er hun et kaotisk rod af følelser.

Sofie flyttede ud fra sin mors lejlighed og fandt et værelse. Hun har stadig mange ting stående hos sin mor, men kommer som oftest kun forbi, mens moderen er på arbejde. Hun ses stadig med Andreas. Hun vil så frygtelig gerne være forelsket i ham, men hun kan ikke. Det er som om, magien er forsvundet, efter de ikke behøver holde forholdet hemmeligt. Det går stadig godt i skolen, synes Sofie, selvom hun ikke har mange venner. Hun har faktisk ikke længere nogen at tale med, efter at hendes mor ikke er del af hendes liv længere – men hun fortæller sig selv, at hun da heller ikke har brug for nogen.

Sofie har droppet modelkarrieren. Hun vil aldrig blive som Sara, har hun besluttet. Men det er præcis hvad hun allerede er.

Andreas elsker stadig Sofie, men han holder forholdet hemmeligt på arbejdet. Han har fortalt sine kolleger, at han og Sara er gået fra hinanden, men ikke detaljerne om hvorfor. Han agter at fortælle sin bekendtskabskreds om Sofie – han skal bare lige finde det rigtige tidspunkt.

Og Solveg? Ja, hun har jo fået en makeover og er begyndt på VUC. Men hun er stadig ulykkelig og ensom. Hun har Sara, og det er hun da glad for – men forholdet har på mange måder ikke ændret sig. Det er stadig Sara, der har højstatus, og når de mødes, er det altid på Saras præmisser – på smarte caféer, og iført tøj efter Saras anvisninger. Solveg savner Sofie. For hvad er hun uden hende? Men måske vil det ændre sig med tiden. Hun er trods alt begyndt at møde nye mennesker.

Bærerne samler kisten op, og bærer den over på kirkegården. Præsten siger et par ord, inden kisten bliver sænket ned. ”Af jord er du kommet, til jord skal du blive”. Han kaster et par håndfulde mørk muldjord ned over kisten.

Frem af sin taske tager Sofie en guldring – Saras vielsesring. Hun kaster den ned i graven. Så vender hun sig og går.

